

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Rektor

MISSIV

2017-03-13

Dnr HS 2017/69

Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se
n.remissor.hl@regeringskansliet.se

**Remiss av "Slutbetänkande av Parlamentariska
landsbygdskommittén, SOU 2017:1 För Sveriges landsbygder
– en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och
välfärd"**

(N2017/00222/HL)

Högskolan i Skövde har tagit del av slutbetänkande av Parlamentariska
landsbygdskommittén, För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för
arbete, hållbar tillväxt och välfärd.

Beslut om att avge detta yttrande fattas 22 mars 2017 efter föredragning av prefekt
Stefan Tengblad.

Lars Niklasson

Stefan Tengblad

En bilaga: Remiss av "Slutbetänkande av Parlamentariska landsbygdskommittén, SOU 2017:1 För
Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd"
(N2017/00222/HL)

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Rektor

YTTRANDE

2017-03-22

Dnr HS 2017/69

Remiss av ”Slutbetänkande av Parlamentariska landsbygdskommittén, SOU 2017:1 För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd”

(N2017/00222/HL)

Glesbygdsutredningen lyfter fram många viktiga frågor för Sveriges framtid som välfärdsnation. Problemen är mer omfattande än de som de 23 särskilt utsatta kommunerna i Norrlands och Svealands inland möter; ett stort antal av Sveriges kommuner har strukturella problem med ett minskat antal förvärvsaktiva och en försämrad offentlig och privat servicesektor.

Ett exempel är att tio av 15 kommuner i Skaraborgs kommunalförbund har lägre invånarantal idag jämfört med när Västra Götalandsregionen bildades 1998, samtidigt som befolkningsantalet i regionen som helhet under perioden har ökat med 160 000. Trots uppbyggnaden av Högskolan i Skövde är den nära tillgången till högre utbildning fortfarande begränsad i Skaraborgsregionen. 2015 fanns 15 studieplatser¹ per 1 000 invånare i Skaraborg, jämfört med i genomsnitt 30 i riket. Att skapa förutsättningar för att vända negativ utveckling låter sig inte göras på kommunnivå utan kräver ett målmedvetet arbete på regional nivå, särskilt på nivån FA-regioner.

Högskolan i Skövde anser att kommunala lärcentrum kan vara viktiga för att stärka utbildningsnivån i kommuner där avståndet till högskolors campus är långt. Dock visar erfarenheten att inte alla utbildningar lämpar sig för lärcentraformen med avseende på studentrekrytering, kvalitet och ekonomi. Därför är det inte möjligt att öka volymen på högskoleutbildningar på lärcentra generellt utan att det först och främst är möjligt att ge grundkurser och vissa breda professionsutbildningar (såsom t ex förskollärare eller ekonomer).

Det bör här påpekas att det huvudsakligen är lite mindre lärosäten som samverkar med kommunala lärcentra och att de neddragningar av utbildningsplatser som har skett vid högskolorna under senare tid slår hårt på möjligheten att erbjuda utbildningar i kommunala lärcentra. Högskolan menar därför att en framtida utveckling av systemet för högre utbildning i huvudsak bör ske vid de mindre högskolorna som verkar i landsbygdsregioner. Betänkandet synliggör det faktum att

¹ Mätt i Helårsstudenter.

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

studenter som väljer att studera vid närmsta regionala högskola i högre grad stannar kvar i landsbygden. Högskolan delar denna uppfattning, och konstaterar därför att bör en framtida utveckling av den högre utbildningen således primärt bör ske vid de regionala högskolorna.

En möjlighet att både utveckla de regionala högskolorna och samtidigt öka tillgången till högre utbildning i glesbygden skulle kunna vara att ge de mindre högskolorna som har ambition och kompetens att utveckla distansutbildning, ett kompletterade uppdrag att nyutveckla sådan utbildning inom sina kompetensområden. För att säkerställa att dessa görs mera relevanta för de lokala arbetsmarknaderna, skulle studenter från sådana marknader kunna knytas till en något högre ekonomisk ersättning än för "traditionella" studenter. Ett sådant arbetssätt skulle även kunna kompensera för att genomströmningen för distansutbildning i genomsnitt är lägre än för motsvarande campusförlagd utbildning.

Högskolan i Skövde instämmer med utredarna att den digitala infrastrukturen är av störst vikt. Tillgång till bredband är viktigt för alla landsändar och även att den offentliga samhällsservicen är tillgänglig genom hemsidor med god funktionalitet och digitala serviceplattformar. Till detta bör knytas ett ökat fokus på IT-baserad distansutbildning. Om detta skall vara möjligt behövs det en mer sammanhållen IT-strategi och utveckling av IT som i större utsträckning bygger på öppna standarder och samverkan mellan myndigheter där färre antal olika programvaror används, att det är tillämpningar snarare än informationsteknologin som sådan som är särskiljande.

I betänkandet lyfts Yrkeshögskoleutbildningsformen fram som ett bra exempel som svarar mot arbetsmarknadens behov. För att göra denna utbildningsform attraktiv för de organisationer som vill erbjuda den, bör finansieringssystemet för den ses över. Den kortsiktighet i finansiering som idag råder, gör formen såväl oattraktiv att erbjuda och utsatt vad gäller långsiktig kvalitetsuppbyggnad.

Högskolan anser att om glesbygdens problem med sysselsättning och tillgång till privat och offentlig service kan hanteras så kan glesbygd gå en positiv framtid till mötes då livskvaliteten ofta är hög och problem med höga bostadskostnader, långa pendlingstider, trängsel, luftföroreningar, sociala problem och kriminalitet är mindre än i storstadsområden, samt att ett framgångsrikt Sverige är beroende av ett stort antal välfungerande arbetsmarknadsregioner med varierande befolkningsstorlek.